

NATIONAL AVIATION UNIVERSITY
Department of English Philology and Translation
(Ukraine)

SIBERIAN FEDERAL UNIVERSITY
Department of Business Foreign Language
(Russian Federation)

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
Institute of Linguistics
(Republic of Poland)

MINSK STATE LINGUISTIC UNIVERSITY
Translation and Interpreting Theory and Practice
Department No. 1
(Republic of Belarus)

General and Specialist Translation / Interpretation

**Theory
Methods
Practice**

2020

Kyiv
Agrar Media Group

УДК: 81' 25 (063)(081)

Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. – К.: Аграр Медіа Груп, 2020. – 340 с.

Збірник містить статті учасників XIII Міжнародної науково-практичної конференції з питань теорії та практики перекладу, що відбулась 3-4 квітня 2020 року на кафедрі англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

Специальный и художественный перевод: теория, методология, практика: сборник научных трудов / под общей ред. А.Г. Гудманяна, С.И. Сидоренко. – Киев: Аграр Медиа Групп, 2020. – 340 с.

Сборник содержит статьи участников XIII Международной научно-практической конференции по актуальным вопросам теории и практики перевода, которая состоялась 3-4 апреля 2020 года в Национальном авиационном университете (г. Киев, Украина).

General and Specialist Translation/Interpretation: Theory, Methods, Practice: International Conference Papers. – Kyiv: Agrar Media Group, 2020. – 340 p.

The book contains papers contributed by the participants of the 13th International Conference on theory and practice of translation / interpretation held at the National Aviation University (Kyiv, Ukraine) on 3-4 April 2020.

Editor-in-Chief:

Artur Gudmanian, Doctor of Philological Science, Professor
(National Aviation University, Ukraine)

Editorial Board:

Zaal Kikvidze, Doctor of Philological Science, Professor
(Akaki Tsereteli State University, Georgia)

Lada Kolomiyets, Doctor of Philological Science, Professor
(Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Yelena Karapetova, PhD (Philology), Associate Professor
(Minsk State Linguistic University, Belarus)

Jolanta Lubocha-Kruglik, Doctor of Philological Science, Professor
(University of Silesia in Katowice, Poland)

Oksana Malysa, Doctor of Philological Science
(University of Silesia in Katowice, Poland)

Veronika Razumovskaya, PhD (Philology), Associate Professor
(Siberian Federal University, Russian Federation)

Sergiy Sydorenko, PhD (Philology), Associate Professor
(National Aviation University, Ukraine)

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (протокол № 2 від 11.03.2020 р.)

ISBN 978-617-646-477-8

© Колектив авторів, 2020
© Національний авіаційний університет, 2020

безэквивалентной лексики английского на русский язык. http://revolution.allbest.ru/languages/00245825_0.html (дата обращения 29.01.20). 8. Перевод безэквивалентной лексики. inyaz.bobrodobro.ru (дата обращения 29.01.20).

Ольга Косович
м. Тернопіль, Україна

Лексичні заміни як основний спосіб перекладу гри слів у французькій мові

The article deals with the peculiarities of language game in French language. The author emphasizes that the language game is based on the idiomatic expressions and syntactic constructions. Therefore, there is a double problem for non-French speaking reader, who comes into contact with an aspect of the culture of the other language. First, it is the recognition and understanding of the game of words, and, secondly, it is an acceptable translation of the words into native language.

Keywords: language play, game of words, French language, culture-specific vocabulary, homophone.

Мовна гра є поширеним явищем в медійних текстах і особливо застосовується в назвах щоденних газетних статей таких журналів, як *Libération*, *Le Canard enchaîné*, де мовна гра ґрунтується на стійких висловлюваннях і фіксованих синтаксичних конструкціях. Ми стикаємося з подвійною проблемою для нефранкомовного читача, який вступає в контакт з аспектом культури іншої мови. По-перше, це розпізнавання і розуміння гри слів, і, по-друге, це прийнятний переклад гри слів на свою мову.

Аналіз зібраного матеріалу показав, що всі каламбури, які стосуються медійного дискурсу, можна, згідно з класифікацією С.М. Влахова і С.В. Флоріна, розділити на дві основні категорії: лексичні та фразеологічні. Предметом цього дослідження є наявність гри слів у французькій пресі, рекламі і специфіка її перекладу. Незалежно від визначення, складне словосполучення завжди має подвійне значення і змушує читача відмовитися мислити поверхнево і шукати інше значення, «приховане за словами». Існують різні види гри слів, коли ми використовуємо деякі слова, які відхиляються від їх прямого значення. Численні приклади гри слів ґрунтуються на неявному посиланні на подвійне значення, чи то проста складова одиниця, стійке поєднання, прислів'я або відомі цитати з промови,

книги, фільму або пісні, відома всім історична подія і т.д. Так само, як ми можемо говорити про спотворення прислів'їв, можна говорити про виникнення гри слів при спотворенні стійких сполучень, де будь-яка гра слів – це ігровий натяк, що ґрунтується на подвійності значення.

Ми можемо помітити суттєву різницю між грою слів в літературних текстах і в пресі. Анаграми, акровірші, вірші на задані рими (буріме), телескопні слова, римовані вірші (римуються в сукупності) і різні гостроти мають радше поетичний вплив. Тоді як в пресі або рекламі такі навмисні маніпуляції зі словами не мають ні тієї ж мети, ні того ж ефекту. В даному дослідженні ми звернемо увагу на інші форми гри слів, які ґрунтуються на вирішенні єдиної загадки, і які є самостійними одиницями і не співвідносяться з текстом. Представлені нижче заголовки були взяті в якості ілюстрацій з каталогу «першої шпальти» газети *Libération* упродовж останніх років. Таким чином ми можемо простежити, які стилістичні засоби були взяті як «похідні/твірні» для назв заголовку. Приклади будуть згруповані за принципом, що запускає гру, а не згідно основі, на якій вона застосовується. Подвійне значення може відноситися не тільки до одного слова, але також і до телескопних слів, до мовних або культурних фіксацій.

Ми взяли для розгляду процеси залежно від міри модифікації позначувального, виходячи з випадку, коли позначувальне взагалі не змінюється, щоб перейти до більш серйозної модифікації. У всіх представлених прикладах існує подвоєння значення в одному і тому ж позначувальному, проте міра семантичної схожості та відмінності між ними значно варіюється від одного засобу до іншого, від одного заголовка до іншого. Ефект, що створюється упродовж всієї інтерпретації, також змінюється. Отже, найбільш прийнятним способом у перекладі є лексичні трансформації, які опираються на реалії як тієї мови, якою перекладають, так і мови, з якої перекладають.

Найпоширенішим способом створення гри слів є гра, що ґрунтується на багатозначності слова. Редактори назв заголовків можуть використовувати семантику одиниць, граючи на таких феноменах, як полісемія, не ламаючи звукового або графічного устрою даного матеріалу, де гра будується лише на подвійному значенні одиниці. З одного боку, ми бачимо образне значення, з іншого – це буквальне значення одиниці, оновлене контекстом.

1. *Brassens casse sa pipe* – букв. *Брассен ламає свою трубку*.

В даному прикладі ми бачимо гру слів, що ґрунтується на сталому виразі *casser sa pipe* – «відкинути копита, померти», тоді як буквальний переклад – «Брассен ламає свою трубку». Цей вираз ґрунтується на подвійному значенні одиниці, при виборі одного з двох значень

необхідно підкреслити важливість фотографії, яка часто супроводжує першу шпальту газети *Libération*, особливо упродовж останніх десяти років. При взаємодії з заголовком, фотографія прискорює сприйняття того чи іншого значення. Як наприклад, для даного заголовка, де ми бачимо зображення Брассена з люлькою.

2. *Mort d'une vedette* – букв. *смерть зірки*.

При перекладі даного виразу слід звернути увагу, що в даному прикладі гра слів будується на автономній одиниці *vedete*, яка має кілька значень:

1. Гучне ім'я, центральна фігура в переносному значенні.

2. Назва марки, яка випускає пральні машинки.

Однак, крім візуального супроводу, необхідно використовувати культурні пізнання для того, щоб створити гру слів при перекладі. Це пов'язано з тим, що слово *vedette* відноситься до «матері Дені» (*Jeanne Marie Le Calvé, dite La Mère Denis*), яка стала зіркою телевізійної реклами в 70-80-х роках після того, як похвалилася якістю пральних машинок марки «Vedette». В даному випадку ефект, що створюється, як і в більшості випадків, створюється через прийом, коли редактор намагається вловити лінгвістичні і культурні пізнання читача й наштовхнути його на основну ідею створеного ним каламбуру.

3. *La Grenade: ça se goupille mal pour Reagan* – букв. *Гренада (державна в Карибському басейні): все сталося погано для Рейгана*.

В даному прикладі гру слів породжує зв'язок між значеннями слів *grenade* – «граната», і *goupille* – військовий термін «вставляти запобіжну чеку». У цьому виразі ми бачимо гру, де реалізується подвійне значення дієслова *goupiller*, яке можна сприймати в значенні розмовного вислову *ça se goupille mal* – букв. «усе йде погано», і у висловлюванні *goupiller une grenade* – «зачеканювати гранату».

4. *Très cher SMS* – букв. *дуже дороге СМС*.

Щодо формулювання *très cher* у прикладі, який пов'язаний з типом SMS-повідомлення, активізуються два значення в слові *cher* – «дорогий» в буквальному значенні та в переносному. Позамовні засоби також сприяють реалізації каламбуру. Наприклад, взаємодія між картинкою, мобільним телефоном, в якому написаний заголовок, і поданим текстом представляють найбільш сприйнятливий осмислення при першому прочитанні. Ці два значення анітрохи не виключають одне одного, а навпаки, вони функціонують в доскональній гармонії, оскільки йдеться радше про використання молодими людьми текстових повідомлень, що високо оцінюються, ніж про їх дороговизну.

За такого явища як омофонія, звукова ідентичність між зміщеним членом і тим, що його замінює, існує графічна відмінність. Таке

твердження є справедливим для таких слів як *mère* і *mer*, *les talons* і *l'étalon*, *pèse* і *pèze*, *point* і *poing*, *fin* і *faim* і пара *ère/air* в наступних заголовках:

5. *Palestiniens: la mer patrie* – букв. Палестинці: рідне море.

У даному прикладі ми бачимо гру слів, що ґрунтується на вживанні таких омофонів як *mère* – «мати», і *mer* – «море». Вираз *la mère patrie* – «рідна земля» є базою для створення каламбуру. Назва заголовка стосується посадки 4000 палестинців і Арафата, палестинського політика, на грецькі кораблі в Тріполі 20 грудня 1983 року.

6. *Le sexe dans l'étalon* – букв. секс в жеребці.

Гра слів будується на омофонічному звучанні слів *les talons* – «каблуки» і *l'étalon* – 1. «стандарт»; 2. «жеребець». У цьому заголовку ми бачимо прямий натяк на вислів *avoir l'estomac dans les talons* – «бути по-звірячому голодним», в той час як в статті мова йде про стандарти розведення кобил на основі фінансових підстав.

7. *Boxe: un combat qui «pèze» lourd* – букв. бокс: боротьба, яка важить важко.

Комічний ефект викликаний зіткненням зазначених значень, де *pèze* – арго «гроші» замінює *pèse* – «важить» (інф. *peser* – «важити»), щоб донести до читача ту інформацію, що розглянутий боксерський поєдинок коштує дорого, а саме, 600 мільйонів.

8. *Tyson: mise au poing* – букв. Тайсон: поставлений на кулак.

Заголовок відноситься до боксерського матчу між Майком Тайсоном і Донованом Раддоком. Відповідно до критеріїв щодо умов використання та модифікацій, даний заголовок є найбільш вдалим, оскільки використовуються такі омофони як *point* і *poing*, де слово *poing* – «кулак» замінює слово *point* у вислові *mettre au point*, що перекладається як «з'ясувати». Це пов'язано з тим, що цей матч буде також відповіддю на питання про майбутнє Майка Тайсона. В даному заголовку представлений чудовий семантичний збіг (сміслово конвергенцію).

9. *Un jour sans faim* – букв. один день без голоду.

Тут можна спостерігати гру слів з виразом *sans fin*, даний сталий вираз перекладається як «нескінченний», тоді в даному випадку заголовок можна було б перекласти як «нескінченний день». Таким чином, ми бачимо гру слів, побудовану на омофонії слів *fini* – *faim*, де вираз *sans faim* перекладатиметься «без голоду», що звучить як утопія і наштовхує нас на думку що «цей день без голоду до нескінченності». Однак, є такі теми, на яких накладено табу, і які не дозволяють «жартувати» з цього приводу, ось чому в цьому заголовку ми бачимо посилення на всесвітній день проти голоду (16 жовтня 2003 р.), тоді як підзаголовок свідчить про те, що «одна людина помирає від голоду кожні чотири секунди».

10. *L'air de la crise* – букв. *атмосфера кризи*.

Уже закріплений у свідомості вираз *l'ère de la crise*, що перекладається як «епоха кризи», замінено за аналогією до *air*. Завдяки контексту відбувається різка зміна смислових планів, що і породжує комічний ефект. Приклад належить до музичної індустрії. Висловлення *L'air musical* заміщає *l'ère*, відповідно, замість значення «арія», ми сприймаємо значення «епоха кризи» (економічної).

Дані заголовки є неоднорідними щодо «основи», на якій відбувається заміщення. Омофонія застосовується і щодо лінгвістичних фіксацій *mise au point* і *sans fin*, в той час як в інших прикладах тільки одна лексична одиниця, закріплена в контексті, викликає інше значення: *la mère patrie, dans le stalons, peser lourd* і *l'ère de la crise*. На синтагматичній вісі це значення вихідного слова, яке є необхідним, в той час як «звукове відображення» складається з філігранного значення вихідних одиниць. Зокрема, для заголовків 6, 7, 9 і 10, процес роздвоєння значення є цілком очевидним. Обидва значення лексичних одиниць *mère/mer, les talons/l'étalon, point/poing* і *fin/faim* однаково є зрозумілими, навіть якщо вони не знаходяться в одній площині.

Що стосується преси, то інтерпретація подвійного значення в заголовках має першорядну важливість. Таким чином, в заголовках у вигляді паратаксису (збігання), як, наприклад, в заголовках 6 і 9, діапазон новин, перероблений на макро-теми, є індикатором значення, яке необхідно зрозуміти читачеві. Інтрюзивна одиниця (непрохана) вже є зрозумілою в своєму контекстуальному значенні ще до того, як буде зрозумілим її задане значення.

Отже, у представленій лексико-граматичній формі, в яку вписано наочне зображення, інтерпретація не призводить до двозначності. Семантична частка, породжена омофонною заміною, значно варіюється, навіть якщо гра не завжди буває вільною, оскільки завжди існує причина помістити її в поточні події і/або в коментарі до газети, при цьому ігрова конотація завжди є переважаючою. За прикладом, який спостерігаємо у спотворенні прислів'їв, можна сказати про наступне: що більше схожість в синтаксисі, як в тому, що позначає, між вихідним виразом і зміщеним виразом в заголовку, то сильніше виглядає ефект, що здійснюється.

Література

1. Влахов С., Флорин С. Непереваемое в переводе. М.: Международные отношения, 1980. 343 с. 2. Le canard enchaîné [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.lecanardenchaine.fr/>. 3. Libération. Unes. Tirages photographiques professionnels. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://boutique.liberation.fr/collections/unes>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Андрієвська Елла Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з романських мов імені Миколи Зерова Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Баклан Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна

Бурлакова Ірина Вікторівна, доктор філологічних наук, доцент, зав. кафедри української мови та культури факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Бушев Александр Борисович, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики, реклами і зв'язей з громадськістю Тверського державного університету, г. Тверь, Російська Федерація

Введенська Тетяна Юрївна, кандидат філологічних наук, доцент, зав. кафедри перекладу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна

Вдовичев Алексей Владимирович, доцент кафедри теорії і практики перекладу № 1 Минського державного лінгвістичного університету, г. Минск, Республіка Беларусь

Wiech Tomasz, MD, Speech Therapist / Interpreter, Centrum Fizjoterapii Zaawansowanej, Tactum Sanitas Kielce, Republic of Poland

Vizjak Katja, PhD candidate, Faculty of Law, University of Maribor, Slovenia

Gamezo Deniss, graduate student in Professional Bachelor Higher Education Programme “Translation and Interpreting”, Baltic International Academy, Riga, Latvia

Гарбуз Анастасія Володимирівна, магістрантка кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Гасинщикова Любов Олександрівна, старший викладач кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Гнып Александра, студентка Силезького університету в Катовице, Республіка Польща

Гребень Татьяна Мечеславовна, старший преподаватель кафедры профессиональной иноязычной подготовки Барановичского государственного университета, г. Барановичи, Республика Беларусь

Гудманян Артур Грантович, доктор філологічних наук, професор, проректор з навчальної роботи Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Гукасова Мира Михайловна, кандидат филологических наук, преподаватель Института среднего профессионального образования Кубанского государственного университета, г. Краснодар, Российская Федерация

Гукасова Эра Михайловна, кандидат филологических наук, доцент, доцент кафедры новогреческой филологии факультета романо-германской филологии Кубанского государственного университета, г. Краснодар, Российская Федерация

Гурова Татьяна Сергеевна, преподаватель кафедры теории и практики перевода №1 Минского государственного лингвистического университета, г. Минск, Республика Беларусь

Дик Александр Игоревич, магистрант кафедры теории и практики перевода № 1 Минского государственного лингвистического университета, г. Минск, Республика Беларусь

Дольник Ірина Миколаївна, старший викладач кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Dufková Kristýna, PhD student, Department of Linguistics and Baltic Languages, Faculty of Arts, Masaryk University, Brno, Czech Republic

Zekalashvili Rusudan, Doctor of Philology, Associate Professor, Department of Georgian Linguistics, Institute of the Georgian Language, Faculty of the Humanities, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Tbilisi, Republic of Georgia

Каменева Наталия Александровна, кандидат экономических наук, магистр лингвистики, доцент кафедры иностранных языков Московского финансово-юридического университета МФЮА, г. Москва, Российская Федерация

Камовникова Наталья Евгеньевна, кандидат филологических наук, доцент кафедры психологии, педагогики и переводоведения Санкт-Петербургского университета технологий управления и экономики, г. Санкт-Петербург, Российская Федерация

Карапетова Елена Геннадьевна, кандидат филологических наук, доцент, зав. кафедрой теории и практики перевода № 1 Минского государственного лингвистического университета, г. Минск, Республика Беларусь

Kikvidze Zaal, Doctor of Philological Science, Professor, Department of General Linguistics, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Republic of Georgia

Козлова Наталья Николаевна, кандидат филологических наук, доцент кафедры международного права и международных связей Забайкальского государственного университета, г. Чита, Российская Федерация

Кондратьева Оксана Валерійвна, кандидат філологічних наук, доцент, викладач приватного загальноосвітнього ліцею Леонарда Півоні, м. Щецін, Республіка Польща

Косович Ольга Василівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології факультету іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

Крилова Тетяна Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Лавренкова Марина Дмитрієвна, старший преподаватель кафедры профессиональной иноязычной подготовки Барановичского государственного университета, г. Барановичи, Республика Беларусь

Лебединская Александра Олеговна, студентка факультета славянских и германских языков Барановичского государственного университета, г. Барановичи, Республика Беларусь

Линтвар Ольга Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Лукашук Альона Миколаївна, магістрантка кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Луцків Андрій Мирославович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж Тернопільського національного технічного університету, м. Тернопіль, Україна

Ляшина Алла Георгіївна, старший викладач кафедри полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету, м. Ужгород, Україна

Малек Мачей, ассистент, аспирант Института языкознания Силезского университета в Катовице, Республика Польша

Манкевич Жанна Борисовна, кандидат психологических наук, доцент кафедры теории и практики германских языков факультета славянских и германских языков Барановичского государственного университета, г. Барановичи, Республика Беларусь

Маркина Юлия Михайловна, кандидат социологических наук, доцент, доцент кафедры рекламы и связей с общественностью Института социально-политических технологий и коммуникаций Тихоокеанского государственного университета, г. Хабаровск, Российская Федерация

Мытык Ивона, аспирантка филологического факультета Педагогического университета им. Комиссии народного образования в Кракове, Республика Польша

Москалевич Галина Николаевна, кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедры правовых дисциплин Минского инновационного института, г. Минск, Республика Беларусь

Murvanidze Maka, PhD (English Philology), Associate Professor, Department of English Philology, Faculty of Education, Humanities and Social Sciences, Samtskhe-Javakheti State University, Republic of Georgia

Науменко Наталья Петровна, кандидат филологических наук, доцент, доцент кафедры теории и практики перевода № 1 Минского государственного лингвистического университета, г. Минск, Республика Беларусь

Ольховська Алла Сергіївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна

Omiadze Salome, Doctor of Philological Science, Professor, Scientific and Research Institute of the Georgian Language, Faculty of Humanities, Ivane Javakishvili Tbilisi State University, Tbilisi, Republic of Georgia

Оськина Полина Сергеевна, студентка кафедры рекламы и связей с общественностью Института социально-политических технологий и коммуникаций Тихоокеанского государственного университета, г. Хабаровск, Российская Федерация

Павлова Людмила Петровна, кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры иностранных языков Белорусского института правоведения, г. Минск, Республика Беларусь

Pachulia Levan, PhD, Associate Professor, Department of Georgian Philology, Sukhumi State University, Republic of Georgia

Пашенко Марина Анатольевна, кандидат филологических наук, преподаватель Читинского медицинского колледжа, г. Чита, Российская Федерация

Пилипчук Марина Леонідівна, старший викладач кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Плетенецька Юлія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Плютов Вячеслав Сергеевич, доцент кафедри теорії і практики перекладу № 1 Минського державного університету лінгвістического університета, г. Минск, Республіка Беларусь

Попович Наталя Мафтеївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полікультурної освіти та перекладу Ужгородського національного університету, м. Ужгород, Україна

Пушина Вікторія Олегівна, магістрантка кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Разумовская Вероника Адольфовна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри делового іноземного мови Інститута економіки, управління і природопольовання Сибірського федерального університета, г. Красноярск, Російська Федерація

Romanova Olga, MA (Philology), Lecturer in Professional Bachelor Higher Education Programme “Translation and Interpreting”, Baltic International Academy, Riga, Latvia

Рудіна Марина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Семигінівська Тетяна Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Сидоренко Сергій Іванович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Сітко Алла Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Сливинская Полина Сергеевна, ассистент кафедри іноземних мов Московського фінансово-юридического університета МФЮА, г. Москва, Російська Федерація

Тарасенко Татьяна Васильевна, кандидат филологических наук, доцент, доцент кафедры общественных связей Сибирского государственного университета науки и технологий имени акад. М.Ф. Решетнева, г. Красноярск, Российская Федерация

Тишук Алла Геннадіївна, викладач кафедри полікультурної освіти та перекладу Ужгородського національного університету, м. Ужгород, Україна

Tomešková Barbora, student of the Faculty of Arts and Faculty of Law, Masaryk university, Brno, Czech Republic

Трифоновна Марина Сергіївна, магістрантка кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Фокін Сергій Борисович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з романських мов імені Миколи Зерова Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Шаврешiani Нато Нугзаровна, доктор филологических наук, исследователь кафедры картвельских языков Института лингвистики им. Арнольда Чикобава, г. Тбилиси, Грузия

Шахновська Ірина Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Шванов Олег Миколайович, головний спеціаліст з співпраці з регіонами Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, м. Київ, Україна

Шванова Оксана Володимирівна, викладач кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Шлепнев Дмитрий Николаевич, доцент кафедри теорії і практики французького мови і перекладу Нижегородського державного лінгвістического університету ім. Н.А. Добролюбова, г. Нижний Новгород, Российская Федерация

Щербина Анна Володимирівна, викладач кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Janova Gulnara, PhD (English Philology), Associate Professor, Department of English Philology, Faculty of Education, Humanities and Social Sciences, Samtskhe-Javakheti State University, Republic of Georgia

Translation Tradition and Translation Theory

Наталья Камовникова. Русскоязычные переводы поэзии Киплинга и авторская песня двадцатого века 3

Вероника Разумовская. Нарратив Марии Степановой: предпереводческий взгляд 9

Specialist Translation. Terminology in Translation

Ірина Баклан. «Фальшиві друзі» в перекладі юридичної літератури (на матеріалі німецької та української правничих терміносистем)..... 15

Ірина Бурлакова, Тетяна Семигінівська. Відтворення структурно-функціонального контенту фахового тексту 19

Татьяна Гребень, Марина Лавренко. Юридический дискурс: трудности перевода..... 25

Елена Карапетова, Татьяна Гурова. Перевод терминологии атомной энергетики: взаимосвязь структуры термина и способа перевода 32

Оксана Кондратьева, Ірина Шахновська. Відтворення дієслів із дифузною семантикою у науково-технічному перекладі 39

Галина Москалевич. Содержание и классификация юридических терминов в теории перевода 46

Полина Оськина, Юлия Маркина. Проблема эквивалентного перевода термина “storytelling” в профессиональной сфере связей с общественностью 53

Людмила Павлова. Общее понятие термина и основные его характеристики в теории перевода..... 58

Сергій Сидоренко, Артур Гудманян. Типові помилки перекладу анотацій до наукових статей англійською мовою..... 65

Оксана Шванова, Олег Шванов. Особливості перекладу сертифікату енергоефективності будівлі “Energy performance certificate”..... 73

Анна Щербина. Переклад авіаційних термінологічних абрєвіатур 79

Sociocultural and Pragmatic Aspects of Translation / Interpreting

Александр Бушев. Дискурс-анализ медиатекстов и перевод	85
Kristýna Dufková, Katja Vizjak. Agapé: Moral Attitudes through the Prism of the Movie Subtitles	91
Жанна Манкевич, Александра Лебединская. Эффективность использования прототипической модели значения пространственных предлогов для развития умения лингвистического прогнозирования (на материале английского языка)	100
Ивона Мытык. К проблематике аудиовизуального перевода – культурный аспект	106
Марина Пашенко. Прецедентные феномены как объект перевода	113
Вікторія Пушина, Алла Сітко. Особливості аудіовізуального перекладу	119
Olga Romanova, Deniss Gamezo. Depiction of Characters' Social Background through their Sociolect in Charles Dickens' Novel <i>Hard Times</i> and its Russian Translation: Politeness Formulae	124
Татьяна Тарасенко. Ритуальное винопитие в Китае и его отражение в русском переводе романа Мо Яня «Страна вина»	136
Tomasz Wiech. Strategies for Translating Stutterer Characters in the Novels	142

Lexical, Grammatical and Stylistic Aspects of Translation / Interpreting

Тетяна Введенська. Авангардистська поезія е.е.каммінгса і труднощі її перекладу	148
Александра Гнып. Бестиарий игры «Ведьмак 3: Дикая Охота» в аспекте польско-русского перевода	156
Эра Гукасова, Мира Гукасова. Особенности перевода художественного текста (на материале романа Ф.М. Достоевского «Преступление и наказание»)	162
Александр Дик. Синтаксические конструкции и их прагматические особенности в англоязычных и русскоязычных телевизионных репортажах	171

Contents

Ірина Дольник. Проблеми перекладу власних імен в американських анімаційних серіалах.....	177
Rusudan Zekalashvili. The Equivalent Forms of the German Infinitive Groups and Constructions in Georgian.....	182
Zaal Kikvidze, Levan Pachulia. Laz Lexical Data from D.R. Peacock's Collection: Representation, Reflections, Translation.....	189
Наталья Козлова. К вопросу о переводе безэквивалентной лексики в английском и русском языках.....	197
Ольга Косович. Лексичні заміни як основний спосіб перекладу гри слів у французькій мові.....	203
Ольга Линтвар, Любовь Гастинщикова. Відтворення неологізмів у романі О.С. Забужко «Музей покинутих секретів» в англійському перекладі...	208
Алла Ляшина. Деякі особливості суфіксального словотворення в англійських текстах ораторсько-публіцистичного стилю.....	213
Мачей Малек. Адресатные формы в сценическом тексте и его переводе.	218
Наталья Науменко. Особенности перевода фразеологизмов в публицистических текстах экономической тематики.....	226
Salome Omiadze. On the Translation of Food-Related Somatic Phraseological Units.....	232
Юлія Плетенецька, Альона Лукашук. Неофразеологізми на позначення основних стратегій маніпуляції у ЗМІ.....	236
Вячеслав Плутов. «Динамика» в переводах.....	242
Марина Трифонова, Татьяна Крилова. Переклад англійських компаративних фразеологічних зворотів українською мовою (на матеріалі романів В.С. Моєма).....	247
Нато Шаврешиани. К вопросу о переводе синтагматических топонимов в сванском языке.....	254

Professional Training of Translators / Interpreters

Alexei Vdovichev. Dotting the I's in Interpreting and Crossing the T's in Translation.....	260
Natalia Kameneva, Polina Slivinskaya. Developing Grammatical Competence of Future Translators.....	264

Contents

Алла Ольховська. Машинний переклад та пострадагування у фаховій підготовці майбутніх перекладачів	268
Марина Пилипчук. Підготовка майбутніх фахівців з перекладу в парадигмі діяльнісного підходу	274
Марина Рудіна, Анастасія Гарбуз. Методичний експеримент упровадження методу проєктів при навчанні іноземної мови студентів спеціальності «Філологія»	282
Дмитрий Шлепнев. С чего же все-таки начинать переводческую подготовку: некоторые соображения.....	287
Gulnara Janova, Maka Murvanidze. Challenges Students Face during Translation.....	294

ICT in Translators' Work

Елла Андрієвська. Особливості перекладу технічних текстів із застосуванням новітніх технологій	300
Nataliya Popovych, Andriy Lutskiv, Alla Tyshchuk. Corpus-Based Concept Translation.....	306
Barbora Tomečková. The Effects of Defects.....	314
Сергій Фокін. Ономасіологічні словники як знаряддя перекладача: прірва між теорією і практикою.....	321
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	328

Наукове видання

Збірник наукових праць

ФАХОВИЙ ТА ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА
2020

В авторській редакції

робимо якісний друк доступним

Підписано до друку 18.03.2020. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 19,76.
Тираж 100 прим.

Віддруковано в Видавництві ТОВ «Аграр Медіа Груп»
04080, м. Київ, вул. Новокосянтинівська, 4А
Тел.: 044 361 53 06, e-mail: info@agrarmedia.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців ДК №3651 від 22.12.2009
www.agrarmedia.com